Raadsvoorstel: Z/22/738035 / 823230
Onderwerp: **1e bestuurrapportage 2022 Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid en Jeugd inclusief begrotingswijziging**

Datum: 24 augustus 2022
Portefeuillehouder: Eva Dansen
I&O: 22 september 2022
B&A / Raadsvergadering: 6 oktober/ 20 oktober 2022
Opsteller: Teeuw-den Besten, Miriam
Geeft voorstel begrotingswijziging: Ja/~~Nee~~

Onderwerp:

1e bestuursrapportage 2022 gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid en Jeugd (GR DG&J) inclusief begrotingswijziging.

Voorstel:

Wij stellen u voor:

1. met bijgevoegde zienswijze (D-823242) te reageren op de voorgestelde begrotingswijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid en Jeugd;
2. de gevraagde extra bijdrage te verwerken via een begrotingswijziging en een keuze te maken om deze ten laste brengen van:
   a) de stelpost jeugdbeleid of
   b) de reserve sociaal domein.

Aanleiding:

Op 11 juli 2022 is de 1e bestuursrapportage 2022 van de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid en Jeugd (GR DG&J) ontvangen. Hoewel het onderdeel Service Organisatie Jeugd (SOJ) onder de GR DG&J valt, is voor dit betreffende onderdeel een aparte rapportage opgesteld. Beide rapportages geven aanleiding tot een begrotingswijziging. Omdat op het onderdeel DG&J de gemeentelijke bijdrage niet wijzigt, wordt enkel over het onderdeel SOJ een zienswijze aan de gemeenteraad gevraagd.

Beoogd effect:

Zienswijze kenbaar maken op de voorgestelde begrotingswijziging 2022.

Argumenten:

1.1 *Een zienswijze vanuit de gemeenteraad op de voorgestelde begrotingswijziging is onderdeel van de toezichthoudende taak van de gemeenteraad.*
Het AB heeft op 7 juli 2022 een voorgenomen besluit tot wijziging genomen. Definitieve vaststelling door het AB kan slechts nadat er zienswijzen zijn opgehaald bij alle aangesloten gemeenten. Het uitbrengen van een zienswijze op de begrotingswijziging is onderdeel van de toezichthoudende taak van de gemeenteraad.

1.2 Bij de vaststelling van de begroting 2023 en de daarvoor opstelde zienswijze is reeds een positieve zienswijze afgegeven op een percentage autonome groei Jeugdhulp in 2022 van 5%.
Dit percentage is (naast een aantal andere ontwikkelingen) verwerkt in voorliggende begrotingswijziging.

1.3 De concept zienswijze bevat, onder voorwaarden, instemming op de voorgestelde begrotingswijziging op het onderdeel Serviceorganisatie Jeugd.
Eind juni 2022 heeft u een zienswijze afgegeven over de begroting 2023. Hierin stond opgenomen dat de gemeenten rekening moesten houden met een autonome groei van 5% in 2022. Deze groei is verwerkt in voorliggende begrotingswijziging. Het stemt ons positief dat op dit moment deze autonome groei lager ligt dan verwacht. Tegelijkertijd zorgen andere ontwikkelingen ervoor dat de kosten toch nog harder stijgen dan voorzien. Denk aan hogere zorgtarieven, financiering crisisbedden, continuïteitssteun aan Jeugdzorg Plus en extra uitvoeringskosten voor de serviceorganisatie zelf.

De DG&J geeft daarbij een toelichting op deze ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen lijken onvermijdelijk en zijn deels moeilijk te voorspellen. Om te voorkomen dat de gemeente later in het jaar voor een financiële uitdaging komt te staan, is het wenselijk om toch nu al te anticiperen op deze mogelijke financiële gevolgen.

1.4 De zienswijze gaat kort in op de voorgestelde begrotingswijziging, onderdeel DG&J.
Omdat de begrotingswijziging, onderdeel DG&J, geen gevolgen heeft voor de gevraagde gemeentelijke bijdrage, wordt er geen zienswijze gevraagd. Toch wordt in de voorliggende zienswijze aandacht besteed aan deze voorgestelde begrotingswijziging. Dit omdat er financieel nadelige gevolgen kunnen zijn. Zie risico's (1.1).

Risico's:

Hoewel het advies is een positieve zienswijze af te geven, zien we wel enkele kanttekeningen/ risico's:

1.1 Er is een kanttekening te plaatsen bij de voorgestelde begrotingswijziging, onderdeel DG&J
Het geprognosticeerde tekort is € 905.000. Hiervan kan € 410.000 door beoogde ombuigings-/bezuinigingsmaatregelen worden opgelost. Er resteert dan nog een tekort van € 495.000. Het AB van de DG&J stelt voor het resterende tekort op te vangen door een bijdrage uit de eigen algemene reserve. Het geslonken weerstandsvermogen (er resteert volgens de prognose dan nog een reserve van € 5.000 als buffer voor tegenvallers) heeft impact op de risicoprofielen van de gemeenten, die nu aan de lat staan voor het afdekken van nieuwe tekorten bij de dienst.

1.2. Er zijn een aantal kanttekeningen/ risico's te noemen rondom de begrotingswijziging Jeugdhulp/SOJ 2022:
We zien een aantal risico's in de voorliggende begrotingswijziging. Ondanks het voorstel een positieve zienswijze af te geven, worden deze kanttekeningen c.q. risico's wel opgenomen in de zienswijze brief;

Zoals in de Bestuursrapportage ook wordt aangegeven is er door omstandigheden geen volledige zekerheid te geven over de gepresenteerde cijfers en ontwikkelingen. In de zienswijzebrief wordt hier dan ook specifiek aandacht voor gevraagd. Het is belangrijk om als gemeentebestuur actief en tijdig op de hoogte gehouden te worden. Voor sommige ontwikkelingen zou het wenselijk zijn om niet alleen via de reguliere Bestuursrapportage op de hoogte te worden gebracht, maar ook tussentijds. Dit betreft niet alleen inhoudelijke ontwikkelingen, maar zeker ook de financiële ontwikkelingen. Op deze manier kan de gemeente ook tijdig haar eigen besluitvorming organiseren.

Een actieve vorm van monitoring is hierin belangrijk; bereiken we dat wat we beogen, of is aanscherping of bijstelling noodzakelijk? Dit geldt zeker voor de ingezette maatregelen die moeten leiden tot betere en meer betaalbare zorg. We erkennen dat op dit moment zowel de regionaal als de lokaal belegde maatregelen vanuit financieel oogpunt nog onvoldoende leiden tot de gewenste besparingen. Dat geldt ook voor Gorinchem.

De besparingen als gevolg van de nieuwe inkoopstrategie moeten vooral worden gerealiseerd door het toepassen van het normenkader (kader omtrent duur en intensiteit van zorg). Op dit moment zijn deze besparingen nog niet volledig zichtbaar. Daar liggen een aantal redenen aan ten grondslag.

1. Het nieuwe normenkader is 1 januari 2022 ingegaan en vraagt zowel inhoudelijk als procesmatig tijd om te implementeren. De registratie en daarmee ook de monitoring van het normenkader is daarmee pas later in het jaar tot stand gekomen. Deze vertraging in implementatie zorgt ervoor dat de besparingen nog niet volledig gerealiseerd zijn.
2. Dit bedrag betreft alleen de geraamde besparing op het gebied van de 'intensiteit' van de normen op de hulpverlening. De besparingen op de normering van de 'duur', dat wil zeggen de looptijden van de toewijzingen, zijn vanaf 2023 opgenomen, omdat in het eerste jaar nog geen sprake kan zijn van overschrijding van de looptijd.

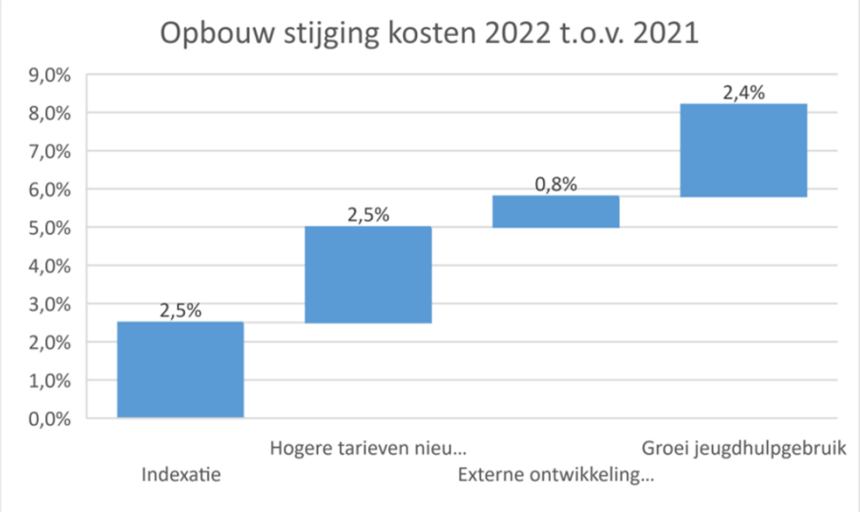
Ook voor andere maatregelen geldt dat zij in de loop van 2022 zijn geïmplementeerd of gestart. Daarmee is het ook nog te vroeg om de maatregelen te evalueren en de (wel of niet gemaakte) besparingen in kaart te brengen. Het is goed om in gezamenlijkheid in gesprek te blijven over het bepalen en verwerken van besparingspotentiëlen in de begroting. Om goed te kunnen monitoren of beoogde doelen en effecten worden behaald, zullen we in gezamenlijkheid de beoogde effecten en prestatie indicatoren in beeld moeten brengen. Ook hier wordt aandacht voor gevraagd in de zienswijze brief.

Voor sommige maatregelen geldt dat we afhankelijk zijn van landelijke wet- en regelgeving. Het is belangrijk deze nuance scherp voor ogen te houden. Het schrappen van bepaalde vormen van hulp onder de jeugdhulp, zijnde de afbakening van de jeugdhulp, wordt opgepakt en meegenomen in de Hervormingsagenda jeugd en zal op sommige onderdelen om een wetswijziging vragen.

Financiën:

Er wordt voor 2022 voorgesteld om de regionale begroting Jeugdhulp met €10,3 miljoen op te hogen.

De belangrijkste oorzaken van de hogere kosten zijn hogere tarieven wegens landelijke afspraken over hogere zorgsalarissen, ontwikkelingen en bovenregionale afspraken continuïteitsteun in de JeugdzorgPlus (gesloten jeugdhulp), het niet halen van de beoogde kostenreducties door gemeenten en het normenkader uit de nieuwe inkoop en groei van de jeugdhulpuitgaven.

Voor de gemeente Gorinchem betekent dit een ophoging van € 1.236.315.

Voor deze kosten liggen twee dekkingsvoorstellen voor:

1) Kosten ten laste brengen van de Stelpost Jeugdbeleid
2) Kosten ten laste brengen van de reserve Sociaal Domein.

Overwegingen per scenario

Scenario 1 Stelpost Jeugdbeleid

- Gevraagde bijdrage kan dit jaar niet meer worden besteed aan extra maatregelen in het kader van de hervormingsagenda jeugd (besluit februari 2022).
- Nog dit jaar besluiten over en starten met extra maatregelen in het kader van de hervormingsagenda jeugd is gezien de verlate landelijke besluitvorming niet reëel.
- De door het Rijk beschikbaar gestelde extra middelen jeugd zijn er ook ter compensatie van de ontstane tekorten. Het nu voorliggende tekort dekken met deze resterende extra middelen jeugd 2022 past binnen het doel van deze bijdrage.

Scenario 2 reserve Sociaal Domein

- Gevraagde bijdrage heeft deels een incidenteel, maar grotendeels een structureel karakter. Het heeft niet de voorkeur om structurele bijdragen ten laste te brengen van de reserve Sociaal Domein.
- De kans dat het resterende budget "Stelpost Jeugdbeleid" in 2022 niet wordt ingezet tbv extra maatregelen is groot (zie overweging scenario 1). Als nu de reserve Sociaal Domein wordt gebruikt ter dekking, zal zeer waarschijnlijk einde van het jaar de resterende middelen vanuit "Stelpost Jeugdbeleid" toegevoegd worden aan de reserve Sociaal Domein.

Gezien bovenstaande overwegingen spreekt het college de voorkeur uit voor Scenario 1.

Participatie:

De gemeenteraad is geïnformeerd over de begrotingswijziging op 11 juli 2022.

Communicatie:

Het Dagelijks Bestuur (DB) van de DG&J heeft verzocht om vóór 15 oktober 2022 uw zienswijze kenbaar te maken. De raadsvergadering staat echter gepland op 20 oktober. Vanwege de wettelijke termijnen binnen de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen, zal indien mogelijk, uiterlijk 14 oktober 2022 uw concept zienswijze, onder voorbehoud van definitieve vaststelling in de raadsvergadering van 20 oktober 2022, reeds worden gedeeld met het DB.

Duurzaamheid:

Niet van toepassing

Vervolgproces:

Na besluitvorming in de gemeenteraadsvergadering van 20 oktober zal uw zienswijze kenbaar worden gemaakt aan het DB van de GR DG&J. Het Algemeen Bestuurd (AB) van de DG&J zal dan op basis van alle ontvangen zienswijzen een definitief besluit nemen.

Bijlagen:

1. Brief begrotingswijziging DG&J 2022
2. 1e bestuursrapportage DG&J 2022
3. 1e bestuursrapportage SOJ 2022
4. Concept Zienwijze begrotingswijziging DG&J 2022

Burgemeester en wethouders van Gorinchem,
de secretaris, de burgemeester,

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. <DOCUMENT_DATE>
Gelet op de wettelijke bepalingen

Besluit:

Aldus besloten in de raadsvergadering van <DATE3>

Griffier, Voorzitter,